

UITSPRAAK VAN DE COMMISSIE VAN BEROEP

Kamer : Seksuele intimidatie
Leden van de kamer
(kamervoorzitter) : mw. mr. drs. H.P.M. Kester
(lid) : dhr. drs. J. Breed
(lid) : mw. mr. S.E.A. Vermeer-de Jongh
Zaaknummer : **B 2022010/2022-16-01**

In de zaak van:

1. Beklaagde

Naam : [Beklaagde]
Adres : [adres]
PC/Gemeente : [woonplaats]
Lid van de sportbond : Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie
Gemachtigde : mw. mr. E.P. Vroegh

2. Aangever

Naam sportbond : Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (hierna: KNAU)
Gevestigd te : Arnhem

3. Aanklager : dhr. mr. J.B. Develing**4. De procedure**

4.1. Hoe de procedure is verlopen, blijkt uit het volgende.

- Op 6 januari 2022 heeft de aanklager namens de KNAU aangifte gedaan tegen [Beklaagde] (hierna: beklagde) van overtreding van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie van 1 april 2019 (hierna: het Tuchtreglement).
- De tuchtcommissie van het ISR heeft in eerste aanleg op 19 juli 2022 uitspraak gedaan. De tuchtcommissie heeft in haar uitspraak:
 - o beklagde een verbod opgelegd tot het uitoefenen van de functie van trainer/coach/begeleider van minderjarige sporters voor de duur van vijf jaar met ingang van 5 juli 2021 en eindigend 5 juli 2026;
 - o beklagde een verbod opgelegd tot het deelnemen aan of organiseren van trainingen, wedstrijden of andere activiteiten binnen het bondsverband van de KNAU of een daaraan verbonden lid-rechtspersoon voor de duur van drie jaar, waarvan twee jaar voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar met ingang van 5 juli 2021, waardoor het onvoorwaardelijke deel van deze sanctie is geëindigd op 5 juli 2022 en het voorwaardelijk deel van deze sanctie loopt tot 5 juli 2024;
 - o bepaald dat beklagde gedurende of na afloop van de sancties geen lid mag zijn of worden van dezelfde lid-rechtspersoon als waarvan [slachtoffer] ook lid is, met uitzondering van de lid-rechtspersoon waarvan hij al lid was en [slachtoffer] zich later aanmeldt;
 - o de KNAU belast met de kosten van de behandeling van de zaak.

- De uitspraak is op 20 juli 2022 verzonden aan partijen.
- Beklaagde heeft bij beroepschrift van 17 augustus 2022 beroep aangetekend tegen voormelde uitspraak.
- De e-mail van de gemachtigde van beklaagde van 20 september 2022 met als bijlage een voorlichtingsrapportage van Forensisch Maatwerk van 19 september 2022.
- De aanklager heeft op 26 oktober 2022 een verweerschrift ingediend.
- De e-mail van de gemachtigde van beklaagde van 12 december 2022 met als bijlagen een reactie van beklaagde, alsmede van Forensisch Maatwerk.
- De e-mail van de gemachtigde van beklaagde van 13 december 2022 met als bijlagen e-mails van [club].
- Op 20 december 2022 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden ten kantore van het ISR in Hilversum. Daarbij waren, naast de commissie van beroep en de juridisch secretaris, de volgende personen aanwezig: beklaagde, bijgestaan door mr. Vroegh en zijn tante [tante van beklaagde], dhr. F. Koomen namens de KNAU, de aanklager, mw. mr. M. van Vemde (casemanager bij het ISR), mw. mr. A.B. Kuipers (medewerker van het ISR), [slachtoffer], haar vader [vader van slachtoffer], alsmede van Slachtofferhulp mw. S. van Alem en mw. C. Melio.
- Van de mondelinge behandeling zijn aantekeningen gemaakt door de juridisch secretaris.
- Ten slotte is uitspraak bepaald.

5. De procedure in eerste aanleg

- 5.1. Door [club] is op 20 juli 2021 bij het ISR melding gedaan van grensoverschrijdend gedrag van beklaagde. Naar aanleiding van deze melding heeft de onderzoekscommissie van het ISR een onderzoek ingesteld naar beklaagde.
- 5.2. Na afronding van het onderzoek heeft de aanklager aangifte gedaan tegen beklaagde. In de aangifte wordt beklaagde verweten dat hij de volgende artikelen van het Tuchtreglement heeft overtreden:
- Artikel 6 lid 3 onder iii: *“Het door begeleider in woord of gedrag scheppen van een seksueel of erotisch geladen sfeer (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving) of aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren.”*
 - Artikel 6 lid 3 onder v: *“Het door begeleider met seksueel gedrag ingaan op verliefde gevoelens, seksuele verlangens of fantasieën van een minderjarige sporter.”*
 - Artikel 6 lid 4: *“De begeleider onthoudt zich van elke vorm van machtsmisbruik of seksuele intimidatie tegenover de sporter.”*
 - Artikel 6 lid 7: *“De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast en verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijk gestelde doel.”*
 - Artikel 6 lid 8 onder v: *“Het bij herhaling of op systematische wijze privé bij de begeleider alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen van een sporter, waarmee de begeleider een (machtsongelijke) relatie heeft, wanneer deze ontmoeting vanuit de begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid.”*
 - Artikel 6 lid 9: *“Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen begeleider en sporter die de leeftijd van zestien jaren niet heeft bereikt, zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.”*

- Artikel 6 lid 12: “De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook. In het kader van deze norm wordt, doch niet uitsluitend, als een overtreding beschouwd:
 - i. grove seksueel getinte opmerkingen, schuine moppen;
 - ii. grapjes of ontboezemingen over andermans seksleven;
 - iii. (dubbelzinnige) opmerkingen met verwijzing naar iemand seksuele leven of geaardheid;
 - iv. niet-functionele vragen over het seksleven van de sporter;
 - v. ontboezemingen over eigen seksleven of seksuele verlangens.”;
- Artikel 6 lid 17: “Van een begeleider wordt in het bijzonder verwacht dat hij professioneel handelt en dat hij zich bewust is van zijn voorbeeldfunctie, dat wil zeggen dat hij handelt overeenkomstig de geldende standaard en opleiding, waarbij het er niet toe doet of de begeleider al dan niet een vergoeding voor zijn begeleiding ontvangt.”

5.3. Beklaagde heeft op de aangifte gereageerd door middel van het indienen van een verweerschrift en is op de mondelinge behandeling in eerste aanleg verschenen.

5.4. De tuchtcommissie heeft zich bevoegd verklaard om van de zaak kennis te nemen en geoordeeld dat beklagde zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van de hiervoor onder 5.2. genoemde overtredingen. De tuchtcommissie heeft beklagde de hiervoor onder 4.1. tweede gedachtestreepje genoemde straffen opgelegd.

6. De gronden van het beroep

Standpunt van beklagde

6.1. Beklaagde heeft op de mondelinge behandeling van 20 december 2022 bevestigd dat zijn beroep zich alleen richt tegen de strafmaat, en dan met name tegen het opgelegde verbod van vijf jaar om trainingen te geven aan minderjarigen. Beklaagde bestrijdt dat hij nog onvoldoende zelfinzicht heeft. Ook zou sprake zijn van gedragsproblematiek en dat bestrijdt beklagde. De tuchtcommissie ziet hierin de kans op herhaling en daarom mag beklagde geen training geven aan minderjarigen. Beklaagde is het hier niet mee eens. Beklaagde heeft toegelicht dat bij veel atletiekverenigingen de groepen niet zijn onderverdeeld in leeftijd maar qua niveau van de sporter. Het kan dus zo zijn dat minder- en meerderjarige sporters in dezelfde groep zitten en dat maakt de uitsluiting om aan minderjarigen training te geven lastig uitvoerbaar.

Het verweer van de aanklager

6.2. De aanklager heeft naar voren gebracht dat met de persoonlijke omstandigheden van beklagde in eerste aanleg al uitgebreid rekening is gehouden. De aanklager acht het niet verantwoord om beklagde op korte termijn terug te laten keren in zijn positie als trainer voor minderjarigen. Volgens de aanklager haalt beklagde nog altijd zijn positie als trainer en als (mede)mens door elkaar. De aanklager vindt de sanctie die de tuchtcommissie aan beklagde heeft opgelegd passend en geboden.

7. De beoordeling door de commissie van beroep

Vaststaande feiten

7.1. Beklaagde en [Slachtoffer] (hierna: [slachtoffer]) hebben een seksuele relatie gehad. De seksuele handelingen bestonden uit pijpen, aftrekken, vingeren en het hebben van geslachtsgemeenschap.

7.2. Beklaagde was bij aanvang van de relatie 21 jaar oud en [slachtoffer] was 13 jaar oud.

- 7.3. Beklaagde was de trainer van [slachtoffer].
- 7.4. Na het beëindigen van de relatie heeft beklaagde gedreigd met zelfmoord en heeft beklaagde [slachtoffer] foto's van snijwonden en aanstormende treinen gestuurd. Ook heeft beklaagde gedreigd naaktfoto's van [slachtoffer] te verspreiden.

De bewezenverklaring

- 7.5. Het beroep van beklaagde richt zich niet tegen het oordeel van de tuchtcommissie dat ziet op de bewezenverklaring van de overtredingen. Ook de commissie van beroep komt, na bestudering van het volledige dossier, tot het oordeel dat beklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan de overtredingen waarvan aangifte is gedaan. De commissie van beroep verwijst in dit verband in het bijzonder naar de rechtsoverwegingen 6.3.4 tot en met 6.3.7. van de uitspraak van de tuchtcommissie die de commissie van beroep volledig overneemt.

De strafmaat

- 7.6. Beoordeeld moet worden wat in dit geval een passende straf is. Hierbij betreft de commissie de aard en ernst van de overtredingen, de omstandigheden waaronder deze zijn begaan en de persoon van beklaagde.
- 7.7. Vooropgesteld wordt dat het geldende Tuchtreglement Seksuele Intimidatie onder meer beoogt minderjarige sporters te beschermen omdat zij in het algemeen niet (voldoende) in staat zijn om de draagwijdte van hun handelen te overzien en hun wil dienaangaande in vrijheid te bepalen waardoor zij in zoverre tegen een ongewenste beïnvloeding van hun wil moeten worden beschermd. Het Tuchtreglement beschermt jeugdigen ook tegen verleiding die mede van henzelf kan uitgaan.
- 7.8. Alle sporters moeten zich veilig en onbezorgd kunnen voelen bij het uitoefenen van hun sport. Dat geldt niet alleen voor meerderjarige, maar juist ook voor minderjarige sporters en hun ouders. Trainers, coaches en begeleiders spelen hierbij een belangrijke rol. Zij genieten het vertrouwen van ouders en de sporters en zij gaan ervan uit en mogen erop vertrouwen dat trainers, coaches en begeleiders eervol en respectvol met hen en hun kinderen zullen omgaan. Door het aangaan van een seksuele relatie met een minderjarige sporter van 13 jaar oud heeft beklaagde dit vertrouwen ernstig beschaamd en heeft hij meer dan eens duidelijke grenzen overschreden. De commissie van beroep neemt dit beklaagde kwalijk.
- 7.9. Naar het oordeel van de commissie van beroep heeft beklaagde er op de zitting blijk van gegeven dat hij zijn best doet om te veranderen en meerdere stappen hierin heeft gezet. Tegelijkertijd is de commissie van beroep gebleken dat beklaagde op dit moment nog onvoldoende inzicht heeft in wat er van hem verwacht wordt in zijn hoedanigheid als trainer en welke grenzen daarbij worden gesteld. Hoewel de commissie van beroep oog heeft voor de positieve ontwikkeling die beklaagde heeft doorgemaakt, acht zij deze niet voldoende. Het gevaar voor herhaling is daarom onvoldoende weggenomen. De veiligheid van minderjarige sporters weegt voor de commissie van beroep zwaar.
- 7.10. De commissie van beroep overweegt verder dat beklaagde niet eerder met het tuchtrecht seksuele intimidatie in aanraking is geweest en dat hij spijt heeft betuigd. Verder houdt de commissie van beroep er, op de voet van artikel 8 lid 7 van het Tuchtreglement, rekening mee dat beklaagde ten tijde van het begaan van de overtredingen weliswaar 21 jaar oud en dus volwassen was, maar dat, zoals beklaagde zelf stelt, sprake zou zijn van een lagere ontwikkelingsleeftijd.

- 7.11. Gelet op het voorgaande is de commissie van beroep van oordeel dat oplegging van een verbod tot het uitoefenen van de functie van trainer/coach/begeleider van minderjarige sporters voor de duur van vier jaar passend en geboden is. De overige door de tuchtcommissie opgelegde straffen (kort gezegd: deelname aan trainingen, wedstrijden of andere activiteiten en het zijn van lid van een lid-rechtspersoon waarvan [slachtoffer] ook lid is) dienen naar het oordeel van de commissie van beroep, ook qua duur, te worden gehandhaafd.
- 7.12. De commissie van beroep zal de uitspraak van de tuchtcommissie vernietigen en beslissen zoals hierna is vermeld.

8. De kostenveroordeling

- 8.1. De kostenveroordeling is geregeld in artikel 25 lid 11 van het Tuchtreglement. De commissie van beroep ziet geen aanleiding om af te wijken van de daarin neergelegde hoofdregel. De kosten van het beroep komen daarom voor rekening van de KNAU en worden vastgesteld op € 500,-.

9. De uitspraak

De commissie van beroep:

- 9.1. verklaart zich bevoegd om van de tuchtzaak in beroep kennis te nemen;
- 9.2. vernietigt de uitspraak van de tuchtcommissie;
- 9.3. verklaart bewezen dat beklagde de overtredingen waarvan aangifte is gedaan heeft begaan;
- 9.4. legt beklagde een verbod op tot het uitoefenen van de functie van trainer/coach/begeleider van minderjarige sporters voor de duur van vier jaar met ingang van 5 juli 2021 en eindigend 5 juli 2025;
- 9.5. legt beklagde een verbod op tot het deelnemen aan of organiseren van trainingen, wedstrijden of andere activiteiten binnen het bondsverband van de KNAU of een daaraan verbonden lid-rechtspersoon voor de duur van drie jaar, waarvan twee jaar voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar met ingang van 5 juli 2021, waardoor het onvoorwaardelijke deel van deze sanctie is geëindigd op 5 juli 2022 en het voorwaardelijk deel van deze sanctie loopt tot 5 juli 2024;
- 9.6. bepaalt dat beklagde gedurende of na afloop van de sancties geen lid mag zijn of worden van dezelfde lid-rechtspersoon als waarvan [slachtoffer] ook lid is, met uitzondering van de lid-rechtspersoon waarvan hij al lid was en [slachtoffer] zich later aanmeldt;
- 9.7. stelt beklagde in kennis van het feit dat deze veroordeling, op grond van artikel 29 van het Tuchtreglement leidt tot registratie van beklagde, zijn persoonsgegevens en de gegevens van de tuchtzaak in het Registratiesysteem seksuele intimidatie van NOC*NSF, conform het protocol registratiesysteem in de sport van NOC*NSF;
- 9.8. stelt de aan de behandeling van deze zaak verbonden kosten vast op € 500,- en bepaalt dat deze ten laste komen van de KNAU.

Hilversum, 16 januari 2023

mr. drs. H.P.M. Kester
(kamervoorzitter)

mr. A. van der Landen
(juridisch secretaris)

Afschrift verzonden d.d.:
Paraaf ambtelijk secretaris: